

Стандард занимања
АГРОТЕХНИЧАР
органске и конвенционалне производње

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

Бања Лука, 2022. године

СТАНДАРД ЗАНИМАЊА

Назив породице занимања <i>(Occupation family)</i>	<i>Пољопривреда и прерада хране</i>
Назив занимања <i>(Name of the occupation)</i>	Агротехничар органске и конвенционалне производње
Ниво потребне квалификације <i>(Level of required qualification)</i>	IV

***I* дио:**

1. Опис занимања
<p>Агротехничар органске и традиционалне производње организује и обавља послове у биљној и анималној производњи (на пољопривредним газдинствима, фармама, задругама, институтима, истраживачким центрима и другим привредним субјектима) уз примјену стандарда и норми традиционалне, органске, конвенционалне и интегралне производње. Бави се ратарством, повртларством, воћарством, виноградарством, узгојем љековитог и зачинског биља, цвјећарством, гљиварством као и сточарском производњом.</p> <p>Организује и/или спроводи поступке базне прераде, дораде, паковања и складиштиња производа биљног и анималног поријекла на еколошки одржив начин. Укључен је у послове набавке и пласмана производа. Врши производњу једноставних производа биљног и животињског поријекла (џем, ракија, вино, млијечни производи, компоти, конзервирано воће и поврће...).</p> <p>Води радну документацију и обавља административне и комерцијалне послове из домена свога рада. Комуницира са надређенима и сарадницима примјењујући правила пословне комуникације на етички и професионалан начин у складу са принципима родне, расне, националне, културолошке, вјерске и друге равноправности.</p> <p>Примјењује поступке и мјере за очувања здравља, заштиту радне и животне средине и осигурава поштовање стандарда квалитета у свом раду. Прати трендове, достигнућа, нове технологије (укључујући и ICT) и примењује их у радним и производним процесима уз континуирано стручно усавршавање.</p>

2. Групе послова, кључни послови и активности

Група послова	Кључни послови	Активности
Анализа, планирање и организација рада	Анализа послова /радних задатака	<ul style="list-style-type: none"> - Прегледати/анализирати законску регулативу, стандарде (традиционалне, органске, конвенционалне и интегралне пољопривредне производње) и документацију неопходну за извршење радних задатака (пројекти, елаборати, радни налози...) - Анализирати податке о традиционалној, органској, конвенционалној и интегралној пољопривредној производњи у складу са потражњом (условима) на тржишту - Прегледати/анализирати радни задатак (налог) у циљу планирања активности, неопходних ресурса за реализацију радног задатка (извршиоци радног задатка - структура и број, материјали, алати, опрема и уређаји) и вршити процјену времена трајања радова/активности по фазама - Анализирати радни задатак (налог) у циљу прецизирања документације за његову реализацију (радни налог, прорачун потребног материјала, услуга, машина, опреме и радне снаге, евиденције...)
	Планирање и организовање сопственог рада и рада групе	<ul style="list-style-type: none"> - Планирати периодичне активности (на дневном, седмичном, мјесечном и годишњем нивоу) у складу са законском регулативом, конкретним показатељима и резултатима

		<ul style="list-style-type: none"> - Планирати и организовати неопходне ресурсе/припемати динамички план за биљну и анималну производњу (техничке мјере, алат, опрема, механизација, репроматеријал, сировине, радни задаци, радна снага/људски ресурси...) узимајући у обзир еколошку одрживост као и пол запослених - Израђивати план радова у цјелини и по фазама у складу са календаром пољопривредних радова, радним задацима у сарадњи са надлежнима/инжењерима/лиценцираним стручњацима - Планирати и организовати неопходну радну снагу, примјену одговарајућих мјера за његу у биљној производњи (традиционална, органска, конвенционална, интегрална), сакупљање, складиштење и транспорт, конзервирање и прераду одабраних производа биљног поријекла - Планирати и организовати неопходну радну снагу, примјену одговарајућих зоотехничких мјера у сточарској производњи у погледу узгоја, хигијене, заштите здравља домаћих животиња, сакупљања, транспорта и складиштења производа (у традиционалној, органској, конвенционалној и интегралној производњи) - Планирати продају пољопривредних производа
--	--	--

<p>Припрема радног мјеста</p>	<p>Припремање ресурса и радног мјеста за обављање послова</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Припремати релевантну документацију потребну за извођење радног задатка (радни налог, нормативи материјала, извјештаји, матична књига газдинства...) - Вршити личну припрему за рад, припремати заштитна средства и опрему неопходне за реализацију радног задатка у складу са важећом законском регулативом о заштити на раду (заштитна обућа, одјећа, маске, рукавице, кецеља/ мантил, опрема за прву помоћ...) и стандардима одрживости (висококвалитетна опрема направљена од сировина потврђеног квалитета) - Вршити одабир, припрему и провјеру исправности алата, опреме, заштитне опреме, механизације, средстава за рад и материјала у складу са одговарајућим налогом за рад и радном документацијом/упутствима за употребу - Утврђивати врсту припремних радова који се изводе пре извођења радних задатака - Провјеравати услове рада на радном мјесту, у складу са општим мјерама безбједности и здравља на раду (освјетљење, хемијски услови, извори физичке опасности и метеоролошки услови - температура, вјетар, киша, магла, сњежне падавине...) - Одржавати мјесто рада и алате након сваког процеса рада
--------------------------------------	---	---

Оперативни послови	Заснивање површина под ратарским и повртларским културама, цвијећем, љековитим и ароматичним биљем на отвореном и у заштићеном простору	<ul style="list-style-type: none"> - Вршити узимање узорака земљишта и достављати на хемијску анализу - Планирати и спроводити плодоред у процесу производње ратарско-повртларских култура, спроводити мјере за контролу штеточина, задржавање влажности земљишта, спречавање ерозије и смањење емисије - Вршити примарну обраду земљишта у односу на агроклиматске услове и добијене резултате контроле плодности земљишта, примјеном одговарајућих мјера за основну и допунску обраду, уз очување микробиолошке средине - Вршити одабир ратарских и повртларских култура, цвијећа, љековитог и ароматичног биља за сјетву у зависности од начина узгоја, употребе и намјене - Вршити контролу сјемена и класификацију расада у складу са релевантним еколошким стандардима - Вршити надзор над радовима других извршилаца током обављања одговарајућих послова у циљу заснивања површина под ратарским и повртларским културама, цвијећем, љековитим и ароматичним биљем
	Производња расада и гајење поврћа у заштићеном простору	<ul style="list-style-type: none"> - Организовати/вршити постављање објекта за гајење биљака у заштићеном простору, у складу са технологијом гајења - Организовати/вршити сјетву, садњу и узгој биљака на различите начине, уз примјену принципа производне технологије

		<ul style="list-style-type: none"> - Пратити развој младих биљака и спроводити фитосанитарне мјере и мјере заштите и његе биљака у процесу производње поврћа у заштићеном простору, уз надзор инжењера - Вршити надзор над радовима других извршилаца током обављања одговарајућих послова у процесу производње расада, поврћа, цвијећа, љековитог и ароматичног биља у заштићеном простору - Надзирати/контролисати микроклиматске услове у заштићеном простору
	<p>Сјетва/садња и расађивање ратарских, повртарских култура, цвијећа, љековитог и ароматичног биља на отвореном простору</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Вршити процјену количине сјетвеног материјала неопходног за сјетву/броја садница за садњу у зависности од релевантних биолошких, агротехничких, економских и агроеколошких чинилаца - Припремати одговарајуће машине, опрему и алат у зависности од одабраног начина сјетве сјемена/садње садница и стандарда еколошке одрживости - Организовати/вршити сјетву, садњу и расађивање садница у складу са захтјевима производне технологије и еколошких стандарда - Координирати и надзирати групу извршилаца током обављања сјетве сјемена/садње ратарских и повртарских култура

	Примјена агротехничких мјера	<ul style="list-style-type: none"> - Обављати визуелни преглед биљака у циљу утврђивања потребе за предузимањем одговарајућих мјера - Примјењивати агротехничке мјере поштујући агротехничке рокове (наводњавање, ђубрење, примјена заштитних средстава, проређивање, засјењивање, калцификација земљишта) уз употребу одговарајућих машина и алата у складу са мјерама за заштиту животне средине - Примјењивати основне мјере његе усјева у процесу биљне производње - Вршити надзор над радовима других извршилаца током примјене агротехничких мјера и мјера његе усјева - У оквиру својих компетенција давати стручне савјете пољопривредним произвођачима у складу са релевантним стандардима пољопривредне производње и заштите животне средине
	Подизање вишегодишњих засада (агруми, воће, виногради, маслине...)	<ul style="list-style-type: none"> - Вршити узимање узорака земљишта и достављати на хемијску анализу - Организовати производњу/производити здрав садни материјал и сјемена - Вршити одабир култура и сорти вишегодишњих биљака за узгој - Организовати/вршити планирање и уређивање површине за подизање воћњака (одређивање величине парцеле, путне мреже, правца пружања

		<p>редова, растојања за садњу, обиљежавање мјеста за садњу, распоред сорти, вјетрозаштитних појасева, система за наводњавање и др.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Организовати/обављати припрему површина за заснивање вишегодишњег засада употребом одговарајућег алата и машина - Организовати/обављати основно и допунско ђубрење земљишта органским и минералним ђубривима, зависно од врсте културе - Одређивати вријеме и начин садње у складу са агроколошким условима и садним материјалом - Организовати/обављати припрему садница за садњу и вршити садњу истих - Постављати наслоне и опрему за заштиту од елементарних непогода у воћњаку и винограду - Координирати послове извршилаца током садње садница воћки и винове лозе
	Одржавање вишегодишњих засада	<ul style="list-style-type: none"> - Вршити формирање узгојних облика вишегодишњих засада сходно врсти, сорти и квалитету садница - Организовати/вршити резидбу воћњака и винограда - Организовати примјену/спроводити агротехничке, помотехничке мјере и мјере заштите - Спроводити обуку извршилаца за послове резидбе, примјену агротехничких и помотехничких мјера и мјера заштите у поступку одржавања вишегодишњих засада

	<p>Берба/жетва, сортирање, паковање и складиштење примарних производа у пољопривредној производњи</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Одређивати степен зрелости и вријеме и начин бербе/жетве на основу расположивих средстава - Вршити одабир одговарајуће амбалаже (одрживе/еколошки прихватљиве) зависно од врсте производа - Организовати/обављати бербу воћа и жетву усјева, паковање, транспорт и складиштење производа у зависности од њихових карактеристика и предвиђене намјене - Пратити рад групе извршилаца у процесу бербе, жетве, паковања, транспорта и складиштења, узимајући у обзир способности запослених (пол, старост и физичку способност) - Организовати/вршити одлагање и пратити стање производа у складишту
	<p>Обављање припремних послова у сточарству</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Организовати/вршити припрему и опремање сточних објеката (за говеда, козе, овце, коње, свиње, живину...) у складу са прописима којима се регулише еколошка одрживост и заштита животне средине - Одређивати врсту/расу домаћих животиња у зависности од локације и врсте пољопривредног газдинства - Организовати/спроводити груписање животиња у одговарајуће просторе (боксове) на основу пола, расе, старости и намјене - Организовати/вршити припрему поља и терена за испашу

	<p>Исхрана и њега домаћих животиња</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Узимати узорке животињске хране и упућивати на лабораторијску анализу - Организовати припрему и нормирање дневних оброка у складу са врстом, расом и категоријом грла - Организовати/хранити и надзирати домаће животиње у складу са врстом, расом и категоријом грла, здравственим и физиолошким стањем - Вршити визуелну контролу и процјењивати органолептичка својства хране и воде приликом обављања поступка исхране домаћих животиња - Организовати/обављати његу домаћих животиња користећи различиту опрему и средства за његу животиња (обрезивање папака, обрезивање копита, запрашивање против паразита, њега и чишћење коже, хигијена вимена, чишћење и стрижа вуне...) - Спроводи профилатичке (превентивне) мјере према врсти и категорији грла, у складу са календаром и препорукама ветеринара - Предузимати и контролисати спровођење зоохигијенских мјера (уклањање стајњака, чишћење, проветравање, дезинфекција, дезинсекција, дератизација...), у складу са стандардима сточарске производње, заштите животне средине, стандардима одрживости и релевантном законском регулативом
--	--	---

	Узгој домаћих животиња	<ul style="list-style-type: none"> - Учествовати у пословима селекције и осјемењавања стоке за приплод - Обављати послове здравствене заштите при узгоју домаћих животиња - Асистирати у активностима ветеринарске службе на пољопривредном газдинству и фарми - Вршити уношење података у одговарајуће обрасце и електронске матичне књиге након куповине и/или рођења животиње - Вршити обиљежавање домаћих животиња на фарми (за репродукцију, тов...) - Организовати/вршити сакупљање производа животињског поријекла и адекватно их складиштити (на еколошки прихватљив начин) до слања на прераду или отпремање (стрижа вуне, мужа млијека, сакупљање јаја) поштујући принципе традиционалне и органске производње, као и стандарде заштите животне средине и одрживости
	Организовање пчеларске производње	<ul style="list-style-type: none"> - Припремати услове (кошнице, средства за транспорт, средства за заштиту локације...) за узгој пчелињих друштава - Припремати локације за испашу пчелињих друштава - Организовати/спроводити технолошки процес узгоја пчелињих друштава/матица, производње меда и других пчелињих производа на конвенционалан/органски начин производње уз примјену савремених технологија (GPS идентификација локације, пчеларске ваге, мјерне

		<p>јединице приноса меда...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Организовати/спроводити мјере превентивне заштите здравља пчелињих друштава у складу са начином производње (конвенционалан/органски)
	<p>Прерада примарних производа за добијање једноставних прехранбених производа у оквиру пољопривредног газдинства</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Организовати припрему/припремити сировине, еколошки прихватљиву опрему и алате за производњу једноставних прехранбених производа од воћа и поврћа (сокови, џемови, сушено воће и поврће, брашно, ракија...) - Организовати/вршити термичку обраду и конзервирање воћа и поврћа у складу са стандардима заштите животне средине и одрживости, као и релевантном законском регулативом - Организовати/обављати процес цијеђења/основне прераде воћа и поврћа за добијање сокова - Организовати/спроводи неопходне поступке за добијање сушеног воћа, поврћа, зачинског и љековитог биља - Организовати/обављати мљевање житарица за добијање брашна и прекрупне, у складу са стандардима заштите животне средине и одрживости, као и релевантном законском регулативом - Организовати процес/припремати сировине, просторије, опрему и алате и спроводи релевантне процедуре за добијање готових млијечних производа (кисело-млијечни производи, сир, кајмак...) у складу са стандардима заштите животне средине и одрживости, као и релевантном законском регулативом

		<ul style="list-style-type: none"> - Организовати/вршити паковање и складиштење готових производа у адекватно припремљену, еколошки прихватљиву амбалажу и одговарајући складишни простор
	Коришћење и одржавање машина, опреме и алата за рад у пољопривредној производњи	<ul style="list-style-type: none"> - Вршити одабир машина, опреме и радног алата за основне и додатне радове на основу процеса рада - Вршити контролу стања и исправности машина, опреме, алата и њихових агрегата - Спроводити и вршити надзор над чишћењем, дезинфекцијом и одржавањем пољопривредних машина, опреме, средстава, алата и агрегата - Спроводити и вршити надзор над једноставним поправкама пољопривредних машина и опреме
Административни послови	Вођење радне документације	<ul style="list-style-type: none"> - Евидентирати вријеме проведено на раду (властито/сарадници) у складу са релевантном законском регулативом у електронској форми - Попуњавати дневни и недјељни план рада примјењујући одговарајуће обрасце - Попуњавати одговарајућу документацију, у складу са радним задатком (дневни/недељни план рада и радни налог, регистар, протокол, датотека, електронска евиденција, база података, дневник рада, нормативи материјала, улаз и излаз робе, извјештаји, матична књига газдинства...) у складу са важећом уредбом о заштити података (државном и општом - ГДПР) - Водити матичне књиге о биљној и сточарској производњи и евидентирати производне обрте и

		<p>стање биљака и животиња</p> <ul style="list-style-type: none"> - Водити евиденцију о утрошку репроматеријала, горива, резервних дијелова, алата и опреме (у писаној или електронској форми) - Водити евиденцију о агрометеоролошким параметрима - Водити евиденцију о стању животиња - Учествовати у изради периодичних извјештаја о обављеном послу, извјештаја о спроведеним активностима и извјештаја о приходима и расходима на пољопривредном газдинству, а у вези са традиционалном, органском, конвенционалном и интегралном производњом - Архивирати документацију у складу са важећом регулативом (у писаној или електронској форми)
Комерцијални послови	Процјена и обрачун трошкова, набавка потребних материјала и средстава	<ul style="list-style-type: none"> - Прикупљати информације о цијенама и квалитету материјала на одговарајућем тржишту - Вршити процјену трошкова набавке и транспорта материјала, заштитних средстава и опреме, опреме за рад, алата и резервних дијелова, на основу спецификације - Вршити обрачун утрошка средстава за реализацију пољопривредне производње, уз примјену пореске регулативе - Управљати финансијским токовима малог предузећа у случају сувласништва/управљања - Сачињавати захтјеве за набавку материјала, опреме,

		<p>уређаја, резервних дијелова и заштитних средстава и опреме на основу спецификације и подносити надређеном на одобрење</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вршити пријем и складиштити материјал, опрему, уређаје и резервне дијелове - Уносити податке о пристиглом материјалу, опреми, уређајима и резервним дијеловима у базу података - Састављати рекламационе записнике у случају да пристигли материјал, опрема, уређаји и резервни дијелови нису у складу са претходно порученим
	<p>Продаја производа и промотивне активности</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Прикупљати информације доступне на тржишту за потребе продаје пољопривредних производа. - Пратити конкуренцију и планове конкурената на тржишту - Припремати материјал и вршити промоцију понуде/производа (сајмови, презентације, дигитални маркетинг...) - Организовати/вршити промоцију производа у штампаним и електронским медијима и учествовати на сајмовима - Израђивати калкулацију коначне цијене производа и понуде - Организовати/вршити продају производа

<p>Комуникација и сарадња са другима</p>	<p>Комуникација са надређенима, сарадницима, клијентима и надлежним институцијама</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Остваривати и одржавати интерну комуникацију (надређени, сарадници и помоћно особље) и екстерну комуникацију (купци, релевантне јавне, владине и цивилне институције) на професионалан и етички начин примјењујући правила пословне комуникације, у складу са принципима родне, расне, националне, вјерске, културолошке и друге равноправности - Примјењивати одговарајуће технике комуникације у складу са организационом структуром, надлежностима, врстама послова и радних задатака - Давати упутства сарадницима и радној групи за реализацију радног задатка користећи јасну и стручну терминологију - Користити савремене информационо-комуникационе технологије и помоћне технологије у комуникацији - Рјешавати интерне и екстерне примједбе и неспоразуме примјеном одговарајућих техника за рјешавање конфликта - Извјештавати надређеног о завршеном радном задатку користећи јасну и стручну терминологију
<p>Осигурање квалитета</p>	<p>Осигурање и контрола квалитета у складу са стандардима, нормама и одговарајућом регулативом</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Примјењивати закон и одговарајуће стандарде, норме, техничку регулативу и интерне процедуре у пољопривредној производњи - Користити уређаје, алат и опрему, у складу са упутствима произвођача - Вршити основну контролу квалитета пољопривредних производа из понуде на основу дефинисаних

		<p>стандарда</p> <ul style="list-style-type: none"> - Уклањати недостатке у производњи производа биљног и животињског поријекла и предузимати одговарајуће мјере за побољшање квалитета производа - Вршити основну контролу квалитета воде зависно од извора воде и мјеста употребе - Санирати могуће основне недостатке у циљу осигурања квалитета производа у складу са врстом и начином производње - Вршити узорковање производа у циљу испуњења захтјева који се тичу квалитета производа и/или прибављања декларације и сертификата - Похађати обуке о примјени стандарда, трендова, нових техника, технологија и интерних процедура у пољопривредној производњи - Вршити евалуацију сопственог рада и рада својих сарадника, имајући у виду специфичности посла и карактеристике запослених лица (животна фаза, физичке способности...)
<p>Заштита здравља и животне околине</p>	<p>Примјена поступака и мјера безбједности и заштите здравља на раду</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Спроводити прописе и примјењивати мјере и поступке из области безбједности и заштите здравља на раду и противпожарне заштите, као и одговарајућу законску и интерну регулативу за управљање ванредним ситуацијама - Идентификовати опасности у процесу рада у циљу смањења ризика за настанак повреда на раду, као и професионалних обољења

		<ul style="list-style-type: none"> - Правилно користити и одржавати опрему, личну заштитну опрему и средства за заштиту здравља и безбједност на раду - Користити опасна и потенцијално опасна хемијска средства у складу са упутствима за употребу у циљу очувања безбједности и здравља на раду - Пружати прву помоћ у случају незгоде у складу са одговарајућим процедурама - Идентификовати и обавјештавати сараднике о потенцијалним опасностима (постављајући знакове опасности) у радном окружењу и приликом коришћења хемијских средстава, опреме, алата, уређаја и машина, имајући у виду ризике за посебне групе (труднице, породиље, старији, лица са здравственим ризицима) - Примјењивати/вршити контролу примјене хигијенско-санитарно-техничких мјера заштите на раду, прије, током и након извођења радова и употребе хемијских средстава - Идентификовати и пријављивати кварове алата, средстава и опреме за рад надлежном лицу - Одржавати мјесто извођења радова чистим и уредним до финализације и примопредаје изведених радова
	<p>Примјена поступака и мјера заштите животне средине</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Примјењивати мјере, правила и стандарде заштите животне средине - Идентификовати и анализирати факторе који утичу на загађење животне средине - Вршити одлагање, депоновање и сортирање

		<p>репроматеријала, хемијских средстава и остатака животињског и биљног поријекла на начин који не угрожава животну средину</p> <ul style="list-style-type: none"> - Организовати/вршити сакупљање, селекцију, чување, одлагање и третирање отпада из процеса рада у складу са регулативом о заштити животне средине - Обављати активности из области пољопривреде користећи енергију и материјале у складу са принципима одрживог развоја и заштите животне средине.
--	--	---

3. Пожељни ставови

Агротехничар органске и традиционалне производње исказује наклоност према природи, биљкама и животињама и осјећај за њихову добробит. Испољава позитиван однос према значају очувања и заштите животне средине као и према професионално етичким нормама и вриједностима.

Ефективно користи радно вријеме, преузима одговорност за свој рад, испољава позитиван однос према значају техничке и функционалне исправности машина, алата и средстава за рад. Исказује способност за тимски рад, кооперативност, давање и прихватање критике. Показује спремност за самостално доношење одлука, преузимање иницијативе и сналажење у новим ситуацијама. Посједује организаторске способности у оквиру посла, аналитичност, систематичност, прецизност, ефикасност, креативност, презентацијске вјештине и предузетнички дух.

Показује спремност за стицање нових знања и примјену савремених технологија у пољопривредној производњи с посебним акцентом на праћење и примјену трендова из области органске пољопривредне производње.

Својим залагањем доприноси минимизирању трошкова, повећању квалитета, поштовању рокова и достизању радних циљева.

4. Радно окружење и услови рада

Агротехничар органске и традиционалне производње ради на отвореним и затвореним просторима. На отвореном пољу обавља посао под утицајем различитих временских услова (екстремне температуре, вјетар, УВ зрачење, влажност, падавине), а може да ради и у затвореном простору, под утицајем специфичних микроклиматских услова (температура, влажност, присуство штетних гасова и др.).

Обавља послове на приватним, државним или јавним пољопривредним газдинствима који се односе на производњу, примарну прераду на газдинству и трговину производима биљног и животињског поријекла. Може да ради самостално или под надзором надређеног, да координира групом радника или руководи мањим организационим јединицама пољопривредних предузећа или газдинстава.

Може да ради и у објектима намијењеним за продају пољопривредних производа, у лабораторијама за испитивање земљишта, сјетвеног/садног материјала, болести ратарско/повртарских култура на основу биљног материјала, као и у пољопривредним апотекама и расадницима, вртним центрима.

У периоду сезонских послова може да ради свакодневно уз промјенљиво радно вријеме у односу на стандардно. Радно вријеме је прилагођено условима производње/врсти посла, што често подразумева рад ноћу, викендом и празницима, рад у смјенама и продужено радно вријеме.

Радне задатке обавља у различитим положајима тијела (стајање, сједење, чучање, сагињање, пењање и ношење терета) што захтјева добру општу тјелесну и психофизичку способност - добар вид, слух, чуло мириса и укуса као и спретност руку и прстију.

Ради физички напоран, потенцијално опасан посао, услед изложености механизацији, опреми, хемијским средствима, утицају алергена, повредама од домаћих животиња, те је током обављања радних задатака обавезно поштовање прописаних мјера, примјена средстава заштите на раду и ношење личне заштитне опреме. Послове пољопривредног техничара је, по потреби, могуће прилагодити физичким могућностима и животним фазама појединца (на примјер, родитељство).

5. Повезаност са осталим занимањима

Занимању агротехничар органске и традиционалне производње су сродна занимања (имају заједничке-генеричке стручне компетенције): воћар-виноградар, ратар-повртар, произвођач у сточарској производњи, цвјећар-расадничар, прерађивач млијека, произвођач у пољопривредној производњи, помоћник пољопривредног произвођача, пчелар, техничар за живинарство, техничар сточарства, пољопривредни техничар.

Занимање агротехничар органске и традиционалне производње је такође повезано са занимањима: техничар хортикултуре, прехранбени техничар, ветеринарски техничар, техничар фитофармацеут, месар, пекар, млинар као и са осталим занимањима која су у вези са радним мјестима менаџмента, инжењера (у области пољопривреде и другим областима), итд.

II дио:

ИДЕНТИФИКАЦИЈА СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА (знања, вјештина и ставова)

За успјешно извођење послова/задатака/активности, описаних у *дијелу I*, потребна су знања, вјештине и личне компетенције (ставови):

Знање - лице мора знати да:	Вјештине - лице мора бити способно да:	Личне компетенције
<p>Анализа послова /радних задатака</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објасни основне принципе органске, традиционалне конвенционалне и интегралне производње - Наведете стандарде органске, традиционалне конвенционалне и интегралне производње (НАССР, GLOBAL GAP...) - Дефинише потребе тржишта и изворе финансирања - опише садржај радне документације (пројекти, елаборати, радни налог...) - опише активности и радне задатке у пољопривредној производњи - Идентификује неопходне ресурсе и елементе динамичког плана (алат, опрема, механизација, репроматеријал, радни задаци, радна снага/људски ресурси...) у складу са врстом пољопривредне производње 	<ul style="list-style-type: none"> - Примимијени стандарде органске, традиционалне конвенционалне и интегралне производње (НАССР, GLOBAL GAP...) - Утврди стање понуде/потражње тржишта на основу прикупљених података - Одреди изворе финансирања - Утврди садржај радне документације - Одреди неопходне ресурсе у складу са врстом пољопривредне производње - Категорише радне задатке по врсти/типу пољопривредне производње 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Ефективно користи радно вријеме</i> - <i>Преузме одговорност за свој рад</i> - <i>Испољи љубазност и флексибилност</i> - <i>Испољи позитиван однос према примјени санитарних и здравствених мјера</i> - <i>Испољи позитиван однос према значају очувања и заштите животне средине</i> - <i>Испољи позитиван однос према значају техничке и функционалне исправности машина, опреме и средстава за рад</i> - <i>Покаже спремност за примјену и стицање нових знања, савремених технологија</i>

<p>Планирање и организовање сопственог рада и рада групе</p> <ul style="list-style-type: none"> - Именује активности (на дневном, седмичном, мјесечном, и годишњем нивоу) у складу са законском регулативом, конкретним показатељима и резултатима - Опише динамички план на основу прегледа радних задатака, радне снаге, алата, опреме, механизације, репроматеријала - Предвиди план радова по фазама у складу са организацијом радова, области пољопривредне производње, календаром и радним задацима - Кратко опише радне активности биљне и сточарске производње (традиционалне, органске, конвенционалне и интегралне производње) - Објасни организацију радне снаге у биљној производњи по принципима традиционалне, органске, конвенционалне и интегралне производње - Објасни организацију радне снаге за спровођење зоотехничких мјера у сточарској производњи (узгој, хигијена, заштита здравља домаћих животиња, сакупљање, транспорт и складиштење производа) - Препозна потребе тржишта за одређеним врстама пољопривредних производа 	<ul style="list-style-type: none"> - Примимијени поступак израде плана активности у складу са законском легислативом, важећим стандардима и нормама - Спроведе поступак израде плана активности у складу са законском легислативом, важећим стандардима и нормама - Утврди постојање наведених средстава и радне снаге за реализацију динамичког плана - Утврди радне задатке по фазама у складу са календаром пољопривредних радова и радним задацима - Категорише радне активности биљне и сточарске производње (традиционалне, органске, конвенционалне и интегралне производње) - Утврди одговарајуће мјере његе и послове складиштења, транспорта, конзервирања и прераде производа биљног поријекла - Утврди одговарајуће зоотехничке мјере у сточарској производњи - Анализира тржите понуде и потражње пољопривредних производа 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Покаже спремност за оспособљавање за самостално формирање више канала продаје</i> - <i>Покаже спремност за учење и примјену страних језика у комуникацији</i> - <i>Иspoљи позитиван однос према професионално етичким нормама и вриједностима</i> - <i>Еколошка свијест</i> - <i>Рационално користи ресурсе</i> - <i>Искаже сналажљивост и креативност у раду</i> - <i>Искаже способност за тимски рад и кооперативност</i> - <i>Покаже спремност за самостално доношење одлука, преузимање иницијативе и сналажења у новим ситуацијама</i> - <i>Посједује презентацијске вјештине</i> - <i>Покаже спремност за развој предузетничких вјештина и социјално-грађанских компетенција</i>
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Укаже на значај маркетинга - Покаже спремност за превазилажење неспоразума у комуникацији
<p><u>Припремање ресурса и радног мјеста за обављање послова</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Опише радну документацију (радни налог, извјештаји, матичне књиге газдинства...) - Објасни законске прописе о заштити на раду и примјену одговарајуће радне опреме (заштитна обућа, одјећа, маске, рукавице, кецеља) при реализацији радних задатака - Опише поступак одабира, припреме и провјере исправности алата и опреме за обављање одговарајућег радног задатка у складу са упутствима - Идентификује припремне радове прије обављања радних задатака - Опише услове рада на радном мјесту у складу са општим мјерама безбједности и здравља на раду - Опише поступке одржавања радног мјеста и алата 	<ul style="list-style-type: none"> - Примијени одговарајућу радну документацију за обављање радног задатка - Одабере одговарајућу опрему за рад и у складу са важећим законским прописима - Утврди исправност алата, опреме и средстава за рад у складу са упутством - Спроведе припремне радове прије одговарајућег радног задатка - Процијени радне услове на радном мјесту у складу са општом мјерама безбједности и здравља на раду - На одговарајући начин спроведе поступак одржавања радног мјеста и алата након сваког процеса рада 	
<p><u>Заснивање површина под ратарским и повртларским културама, цвијећем, љековитим и ароматичним биљем на отвореном и у заштићеном простору</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Објасни технологију гајења ратарских и повртларских култура 	<ul style="list-style-type: none"> - Примијени одговарајуће технике гајења ратарских и повртларских култура - Утврди основне карактеристике тла (рН вриједност, структура, влажност...) - Испланира плодоред у складу са нормама и врстом производње (конвенционална, 	

<ul style="list-style-type: none"> - Дефинише врсте тла - Опише поступак узорковања и анализе тла - Дефинише плодоред - Објасни карактеристике тла - Дефинише мјере заштите од ерозије - Предвиди мјере заштите од штеточина - Кратко опише основну обраду тла у одређеним климатским условима - Кратко опише допунску обраду тла - Објасни технологије сјетве биљака на отвореном и у затвореном простору (пластеници, стакленици и други објекти) у зависности од намјене и начина узгоја - Опише врсте, особине и поступак припреме и дораде сјемена и садног материјала - Опише врсте култура и технологију узгоја (ратарских, повртларских култура, цвијећа, љековитог и ароматичног биља и гљива) у складу са нормама и врстом производње (конвенционална, интегрална, органска, традиционална) - Дефинише микроклиматске услове за производњу у заштићеном простору 	<ul style="list-style-type: none"> интегрална, органска, традиционална) - Прорачуна норму количине воде по јединици површине гајених култура - Процијени ризик од ерозије - Примијени мјере заштите од штеточина у складу са нормама и врстом производње (конвенционална, интегрална, органска, традиционална) - Одабере одговарајућу опрему за основну обраду тла у складу са нормама и врстом производње (конвенционална, интегрална, органска, традиционална) - Одабере одговарајућу опрему за допунску обраду тла уз очување микробиолошке средине - Прилагоди врсту производње и технологију узгоја у складу са резултатима анализе тла - Процијени врсту/количину садног материјала/сјемена у складу са нормама и врстом производње (конвенционалној, интегралној, органској, традиционалној) - Одреди кораке у производњи здравог сјеменског и садног материјала у конвенционалној, интегралној, органској и традиционалној производњи - Процијени врсту и количину сјемена и садног материјала у складу са нормама производње - Примијени одговарајуће технике гајења ратарских и повртларских култура - Процијени одговарајући микроклиматске услове за производњу у заштићеном простору 	
--	---	--

<p><u>Производња расада и гајење поврћа у заштићеном простору</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Објасни технологију производње расада и гајења поврћа у заштићеном простору - Опише врсте и карактеристике заштићених простора за пољопривредну производњу - Објасни технологију сјетве, садње и узгоја биљака у заштићеном простору зависно од врсте производње - Опише фенофазе развоја биљака - Објасни фитосанитарне мјере у процесу производње 	<ul style="list-style-type: none"> - Одабере одговарајући заштићени простор у складу са технологијом гајења - Примиијени одговарајуће поступке за производњу расада - Процијени врсту/количину садног материјала - Одреди норму и густину склопа - Примиијени одговарајуће технике у производњи по фенофазама биљака - Одабере одговарајуће мјере заштите у процесу производње - Одреди кораке у производњи садног материјала 	
<p><u>Сјетва/садња и расађивање ратарских, повртларских култура, цвијећа, љековитог и ароматичног биља на отвореном простору</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинише количине садног материјала по јединици површине у зависности од врсте сјетве/садње - Опише карактеристике и специфичности машина, опреме и алата за извођење радова у конвенционалној, интегралној, органској и традиционалној производњи - Кратко опише поступак производње здравог сјеменског и садног материјала у зависности од врсте производње (конвенциона, интегрална, органска и традиционална производња) 	<ul style="list-style-type: none"> - Процијени врсту и количину садног материјала у складу са нормама и врстом производње - Одреди норму и густину склопа - Демонстрира поступак подешавања и руковања машина, опреме и алата за извођење радова у конвенционалној, интегралној, органској и традиционалној производњи - Примиијени одговарајуће поступке у производњи здравог сјеменског и садног материјала у конвенционалној, интегралној, органској и традиционалној производњи - Прилагоди технологију узгоја врсти производње и стандардима 	
<p><u>Примјена агротехничких мјера</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Препозна промјене на гајеним биљкама усљед појаве болести и/или штеточина и 	<ul style="list-style-type: none"> - Спроведе поступак избора, припреме (концентрација средства) и примјене средстава за заштиту и исхрану биљака у конвенционалној производњи уз употребу 	

<p>недостатке храњивих материја</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објасни начин примјене средстава за заштиту и исхрану биљака и употребу нових технологија у складу са нормама и врстом производње - Кратко опише карактеристике минералних и органских ђубрива - Кратко опише начин примјене компоста - Кратко опише припрему средстава за заштиту и исхрану биљака у органској/традиционалној производњи - Опише технике, опрему и поступке наводњавања/одводње по фенофазама развоја гајених биљака - Кратко опише поступак спровођења мјера његе биљака (култивација, окопавање, плијевљење корова, проређивање, закидање, пинсирање...) у складу са нормама и врстом производње (конвенционална, интегрална, органска, традиционална) - Опише поступак давања стручних савјета и препоруке у складу са врстама роизводње (конвенционална, интегрална, органска) укључујући нове технологије 	<p>нових технологија</p> <ul style="list-style-type: none"> - Спроведе поступак избора, припреме (концентрација средства) и примјене средстава за заштиту и исхрану биљака у органској/традиционалној производњи - Одабере одговарајућу количину и врсту ђубрива у зависности од врсте производње и јединице површине - Примижени поступак за производњу компоста - Примижени одговарајуће технике, опрему и поступке наводњавања/одводње у складу са фенофазама развоја гајених биљака - Одабере одговарајући поступак спровођења мјера његе биљака (култивација, окопавање, плијевљење корова, проређивање, закидање, пинсирање...) у складу са нормама и врстом производње (конвенционална, интегрална, органска, традиционална) - Пружи стручни савјет у складу са упутством за опрему, алате и механизацију (биљна/анимална производња) 	
<p><u>Подизање вишегодишњих засада (агруми, воће, виногради, маслине...)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Опише поступак узорковања и анализе земљишта - Кратко опише поступак производње здравог садног материјала у воћарско-виноградарској производњи у складу са нормама и врстом производње (конвенционална, интегрална, 	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстрира поступак узорковања и анализе земљишта - Одреди кораке у производњи здравог садног материјала у воћарско-виноградарској производњи у складу са нормама и врстом производње (конвенционална, интегрална, органска, традиционална) - Примижени одговарајућу технологију узгоја у 	

<p>органска, традиционална)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Опише врсте култура и технологију узгоја у складу са нормама и врстом производње (конвенционална, интегрална, органска, традиционална) - Кратко опише избор, припрему терена и земљишта за садњу/подизање засада у складу са потребама и врстом производње (експозицију терена, одређивање величине парцеле, путне мреже, правца пружања редова, растојања за садњу, обиљежавање мјеста за садњу, распоред сорти, ветрозаштитних појасева, система за наводњавање) - Кратко опише поступак основног и допунског ђубрења - Кратко опише поступак припреме садног материјала и садње у складу са агроеколошким условима - Објасни поступак постављања наслона и опреме за заштиту од елементарних непогода у воћњаку и винограду - Опише комплетан ток спровођења активности при подизању вишегодишњих засада 	<p>складу са врстом производње и начином узгоја</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изради графички приказ (цртеж/ план) за подизање засада - Изврши одабир машина, алата и опреме и адекватне агротехничке мјере за припрему земљишта - Одабере одговарајућу врсту и количину ђубрива - Прилагоди вријеме и начин садње агроеколошким условима - Демонстрира припрему и садњу садног материјала сходно врсти производње - Демонстрира поступак постављања наслона у воћарско-виноградарској производњи - Направи редослијед спровођења активности при подизању вишегодишњих засада 	
--	---	--

<p><u>Одржавање вишегодишњих засада</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Опише узгојне облике - Кратко опише резидбу и помотехнику у складу са врстом производње - Опише агротехничке, помотехничке и мјере заштите - Дефинише поступак обуке извршиоца за резидбу и примјену агротехнике, помотехнике и мјера заштите 	<ul style="list-style-type: none"> - Одабере одговарајући узгојни облик у складу са врстом, сортом, подлогом и начином производње - Демонстрира поступак резидбе - Примиијени одговарајуће агротехничке, помотехничке и мјере заштите у вишегодишњим засадима - Изради план обуке извршиоца за резидбу и примјену агротехнике, помотехнике и мјера заштите 	
<p><u>Берба/жетва, сортирање, паковање и складиштење примарних производа у пољопривредној производњи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Разјасни фазе зрелости и начин бербе у складу са нормама и врстом производње - Дефинише амбалажу и начин паковања у складу са врстама производње - Кратко опише процес бербе/жетве - Наведе начине паковања, транспорта и складиштења производа у зависности од њихових карактеристика и предвиђене намјене - Укаже извршиоцима на правилан процес обављања бербе/жетве, паковања, транспорта и складиштења производа 	<ul style="list-style-type: none"> - Утврди вријеме и начин бербе/жетве - Одабере одговарајућу амбалажу - Класификује производе у зависности о зрелости и врсти производње - Препоручи одговарајући поступак бербе/жетве у складу са врстом производње - Демонстрира правилан поступак паковања, складиштења и транспорта пољопривредних производа 	
<p><u>Обављање припремних послова у сточарству</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Опише поступак припреме (избор локације, материјала за градњу и врсте опреме) и градње сточних објеката (за говеда, козе, овце, коње, свиње, живину...) у складу са 	<ul style="list-style-type: none"> - Спроведе опремање објекта за држање стоке према прописима уз обезбјеђење оптималних услова у складу са прописима којима се регулише еколошка одрживост и заштита животне средине 	

<p>прописима којима се регулише еколошка одрживост и заштита животне средине</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кратко опише карактеристике врсте/расе домаћих животиње за гајење на различитим локалитетима - Цитира правила држања и груписања животиња у одговарајуће просторе (боксове) на основу пола, расе, старости и намене - Опише начин припреме поља и терена за испашу 	<ul style="list-style-type: none"> - Одабере одговарајуће животиње у складу са условима узгојног подручја/локалитета - Демонстрира поступак и вријеме груписања животиња - Групише животиње у одговарајући простор водећи рачуна о броју, полу, раси, старости и намјени - Спроведе поступак пипреме поља и терена за испашу (сјетва различитих врста биљака , затварање, ограђивање, постављање хранилишта/појилишта) 	
<p><u>Исхрана и нега домаћих животиња</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Кратко опише поступак узорковања хране за животиње - Кратко опише припрему оброка за животиње у складу са врстом, расом, категоријом и физиолошким стањем - Дефинише квалитет хране на основу органолептичких својства - Опише поступак неге домаћих животиња - Опише профилатичке (превентивне) мјере за различите врсте и категорије домаћих животиња - Објасни спровођење зоохигијенских мјера (уклањање стајњака, чишћење, проветравање, дезинфекција, дезинсекција, дератизација...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстрира поступак узорковања сточне хране - Демонстрира поступак припреме оброка за стоку зависно од старости, расе, категорије и физиолошког стања. - Спроведе поступак органолептичког утврђивања квалитета хране - Демонстрира поступак неге животиња (орезивање папака, стрижа вуне, хигијена вимена...) - Класификује профилатичке (превентивне) мјере по врстама и категоријама домаћих животиња - Примени зоохигијенске мјере у складу са стандардима сточарске производње, заштите животне средине, стандардима одрживости и релевантном законском регулативом 	

<p><u>Узгој домаћих животиња</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Изради узгојно селекцијски програм - Изабере аутохтоне расе животиња за приплод за дато поднебље - Кратко опише мјере здравствене заштите домаћих животиња - Разликује стања/симптоме здравих и болесних домаћих животиња - Разликује врсте образаца и начине попуњавања матичних књига (класични обрасци и/или електронске матичне књиге) - Дефинише законску регулативу и начин обиљежавања и идентификацију животиња по правилнику - Кратко опише процес мжже, сакупљања млијека и других производа од домаћих животиња 	<ul style="list-style-type: none"> - Спроведе узгојни програм по мјерама селекције у зависности од типа производње - Одреди квантитативна и квалитативна својства говеда за селекцију - Спроведе мјере здравствене заштите у узгоју домаћих животиња у координацији са надлежном ветеринарском службом - Утврди симптоме код болесних животиња и асистира у активностима ветеренира - Класификује матичне податке и унесе у одговарајуће обрасце матичних књига (класични обрасци и/или електронске матичне књиге) - Демонстрира начин обиљежавања животиња уз примјену законске регулативе - Демонстрира поступке сакупљања производа животињског поријекла (млијеко, јаја, вуна...) на еколошки прихватљив начин 	
<p><u>Организација пчеларске производње</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Опише карактеристике пчелињег друштва - Опише припрему услова за узгој пчелињих друштава (кошнице, начин транспорта пчела, средства за заштиту...) - Кратко опише мјеста за испашу пчелињих друштава - Опише технолошки процес узгоја пчелињих друштава/матица, производње меда и других пчелињих производа - Објасни примјену савремених технологија у пчеларству (GPS идентификација локације, пчеларске ваге, мјерне јединице приноса...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Утврди стање пчелињег друштва на основу понашања - Припреми кошнице, превозна средства, средства за заштиту локације... - Одреди оптимално мјесто за постављање пчелињака и испашу пчелињих друштава - Примимијени одговарајуће поступке у процесу узгоја пчелињих друштава/матица, производње меда и других пчелињих производа - Примимијени савремене технологије у процесу узгоја пчелињих друштава и производње здравих пчеларских производа - Спроведе одговарајуће начине сузбијања и 	

<ul style="list-style-type: none"> - Дефинише болести пчела, превентивне мјере и поступке заштите здравља пчелињих друштава 	<p>лијечења болести пчелињег друштва у складу са законским прописима и нормама органске производње</p>	
<p><u>Прерада примарних производа за добијање једноставних прехранбених производа у оквиру пољопривредног газдинства</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Кратко опише припрему сировина, опреме и алата за производњу једноставних прехранбених производа од воћа и поврћа (сокови, џемови, сушено воће и поврће, брашно, ракија...) - Наброји могуће технолошке процесе при обради и конзервирању воћа и поврћа - Опише процес добијања сокова од воћа и поврћа цијеђењем - Опише поступке сушења воћа, поврћа, зачинског и љековитог биља - Опише процес мљевења житарица (брашно, прекрупа...) сlijедећи законску регулативу и важеће стандарде - Опише технологију производње готових млијечних производа - Кратко опише начин паковања и складиштења готових производа у еколошки прихватљиву амбалажу и одговарајући складиштни простор 	<ul style="list-style-type: none"> - Одабере одговарајуће сировине, опрему и алате за производњу једноставних прехранбених производа од воћа и поврћа (сокови, џемови, сушено воће и поврће, брашно, ракија...) - Примиијени поступке конзервирања воћа и поврћа поштујући стандарде заштите животне средине и релевантну законску регулативу - Спроведе поступак цијеђења воћа и поврћа - Одабере амбалажу и начин складиштења - Одабере одговарајући поступак сушења воћа, поврћа, зачинског и љековитог биља - Спроведе поступак мљевења житарица (брашно, прекрупа) у складу са нормама еколошке и традиционалне производње - Демонстрира поступак за добијање готових млијечних производа (сир, кајмак, маслац...) - Одабере еколошки прихватљиву амбалажу и одговарајући складиштни простор за складиштење готових производа 	
<p><u>Коришћење и одржавање машина, опреме и алата за рад у пољопривредној производњи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Наведе машине, алате и опрему у процесима 	<ul style="list-style-type: none"> - Одабере адекватне машине, алат и опрему за тражени процес пољопривредне производње - Примиијени одговарајуће машине, алате и 	

<ul style="list-style-type: none"> - пољопривредне производње - Опише начин функционисања машина, опреме и алата у пољопривредној производњи - Указује на стање исправности машина, опреме и радног алата у складу са препорукама произвођача и врстом производње - Кратко опише радове чишћења и дезинфекције машина, опреме, алата и агрегата - Опише једноставне поправке (поправке које не захтјевају специјалистичка знања) пољопривредних машина, алата и опреме 	<ul style="list-style-type: none"> опрему у процесима пољопривредне производње - Испита исправност машина, алат и опреме - Спроведе поступке надзирања радова чишћења и дезинфекције машина, опреме, алата и агрегата - Демонстрира једноставне поправке машина, алата и опреме у процесима производње 	
<p><u>Вођење радне документације</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинише радно вријеме у складу са мјестом рада и законском регулативом - Кратко опише радну документацију према врсти, значају и начину одлагања - Опише начине попуњавања радне документације примјењујући одговарајуће обрасце у складу са радним задацима - Кратко опише начин попуњавања матичних књига о биљној и сточарској производњи - Идентификује трошкове репроматеријала, горива, резервних дијелова, алата и опреме (у писаној и електронској форми). - Наведе агрометеоролошке услове по номенклатури - Кратко опише начин попуњавања свеобухватне евиденција о стању животиња - Кратко опише начин израде периодичних извјештаја 	<ul style="list-style-type: none"> - Евидентира вријеме проведено на раду (ручно/електронски) - Класификује и одлаже радну документацију на правилан начин - Примјењује поступке правилног вођења евиденције у складу са радним задацима - На одговарајући начин евидентира промјене у матичним књигама за биљну и анималну производњу - Предвиди трошкове горива, резервних дјелова, репроматеријала, опреме и алата - Класификује трошкове репроматеријала, горива, резервних дијелова, алата и опреме (у писаној и електронској форми) - Класификује агрометеоролошке услове по номенклатури - Правилно/прецизно попуњава евиденцију о свеобухватном стању животиња - Припреми периодични извјештај у прописаној 	

<ul style="list-style-type: none"> - Кратко опише начин архивирања документације 	<ul style="list-style-type: none"> форме (ручно/електронски) - Класификује, одлаже/архивира документацију на правилан начин/у складу са законском регулативом 	
<p><u>Процјена и обрачун трошкова, набавка потребних материјала и средстава</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Идентификује информације о цијенама и квалитету материјала на тржишту - Препозна елементе набавке и транспорта - Дефинише трошкове средстава за реализацију пољопривредне производње - Кратко опише финансијско пословање малог предузећа - Објасни процес спровођења набавке материјала, опреме, уређаја, резервних дијелова и заштитних средстава - Идентификује ниво залиха (минималне, оптималне и максималне) - Кратко опише поступак сачињавања записника за рекламацију 	<ul style="list-style-type: none"> - Процијени информације на тржишту - Спроведе набавку и транспорт материјала, заштитних средстава и опреме за рад - Изведе обрачун трошкова - Управља финисијским токовима малог предузећа - Сачини захтјев за набавку/спроведе набавку материјала, опреме, уређаја, резервних дијелова, заштитних средстава - Примиијени правилан поступак пријема, провјере и и складиштења материјала, опреме, уређаја, резервних дијелова и заштитних средстава - Демонстрира поступак израде записника за рекламацију 	
<p><u>Продаја производа и промотивне активности</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинише појам понуде и потражње - Идентификује конкуренцију на тржишту - Разликује врсте промотивног материјала - Наведете врсте и начин промоције понуда и услуга (сајмови, презентације, дигитални маркетинг...) - Опише елементе формирања цијена и израде калкулације - Дефинише продају/дистрибуцију производа сходно врсти производње 	<ul style="list-style-type: none"> - Утврди релевантне информације за послове промоције, продаје и набаве - Класификује конкуренцију по групама (квалитет, област, врста производње, понуда, географско поријекло...) - Одабере адекватан промотивни материјал - Примиијени методе и технике промоције производа - Спроведе поступак израде цијене производа (калулације производа) - Спроведе дистрибуцију и продају производа 	

<p><u>Комуникација са надређенима, сарадницима, клијентима и надлежним институцијама</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Наведе основна правила пословне комуникације - Опише врсте комуникације (вербална, невербална...) - Идентификује савремена ICT рјешења из области аграра - Кратко опише канале комуникације - Именује комуникацијске несугласице - Опише специфичности комуникације уважавајући различитости у складу са принципима родне, расне, сексуалне, националне, вјерске, културолошке и друге равноправности - Опише карактеристике тимског рада и улоге актера - Објасни правила интерне комуникације - Опише начине и технике мотивације запослених - Наведе примјере комуникацијских несугласица - Кратко опише поступак извјештавања о спровођењу радних задатака (усмено/писмено) 	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстрира правила пословне комуникације - Примиијени адекватна ICT рјешења из области аграра - Одабере адекватну врсту и канал комуникације - Успостави одговарајући начин комуникације у складу са организацијском структуром уважавајући особености запослених - Одабере одговарајуће методе и технике комуникације - Примиијени одговарајуће технике комуникације у складу са организационом структуром, надлежностима, врстама послова и радних задатака - Примиијени технике вођења и рада у тиму - Демонстрира начин функционалне интерне комуникације - Одабере адекватне технике мотивације запослених - Одабере правилан начин рјешавања неспоразума у комуникацији 	
<p><u>Осигурање и контрола квалитета у складу са стандардима, нормама и одговарајућом регулативом</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Кратко опише стандарде, норме, техничку регулативу и интерне процедуре у пољопривредној производњи у складу са врстом производње 	<ul style="list-style-type: none"> - Обезбједи примјену одговарајућих закона, стандарда, норми, техничке регулативе и интерних процедура у складу са врстом производње - Примиијени упутства произвођача и одабере одговарајуће поступке за правилно коришћење, и одржавања машина, алата и опреме 	

<ul style="list-style-type: none"> - Објасни параметре улазне контроле и поступке правилног коришћења и одржавања машина, алата и опреме - Кратко опише мјере за осигурање и контролу квалитета пољопривредних производа уз примјену дефинисаних стандарда - Идентификује критичне тачке у производњи производа биљног и животињског поријекла - Дефинише мјере и начине отклањања недостатака у циљу побољшања и достизања одговарајућег квалитета производа - Дефинише поступак узорковања и органолептичке контроле квалитета воде - Кратко опише поступак узорковања, сертификавања и декларирања производа - Наведе потребне обуке (тип и начин) у складу са врстом пољопривредне производње - Дефинише параметре за евалуацију сопственог рада и рада сарадника 	<ul style="list-style-type: none"> - Процијени квалитет производа у складу са стандардима, нормама и врстом производње - Спроведе одговарајуће мјере за отклањања недостатака и побољшање квалитета у и биљној и анималној производњи - Спроведе органолептичку контролу квалитета воде - Примиијени норме/упутства/правилнике за декларисање и сертификарање производа - Одабере одговарајуће обуке (тип/врста) за запослене водећи рачуна о примјени трендова и технологија у пољопривредној производњи - Спроведе поступак контроле сопственог рада и рада сарадника 	
<p><u>Примјена поступака и мјера безбједности и заштите здравља на раду</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Наведе прописе, мјере и поступке из области безбједности и заштите здравља на раду и противпожарне заштите и хигијенско - санитарно - техничких мјера - Дефинише ризике за настанак повреда на раду, као и професионалних обољења и мјере за умањење истих - Опише поступке у случају кризних ситуација/опасности при раду - Опише коришћење и одржавање личне опреме и средстава за заштиту здравља и 	<ul style="list-style-type: none"> - Одреди одговарајуће мјере и поступке заштите на раду - Примиијени лична заштитна средства - Открије потенцијалну опасност у процесу рада и неисправности оруђа и машина и примјењује мјере отклањања ризика - Одабере адекватне поступке у случају кризних/хитних ситуација - Примиијени лична опрему и средстава за заштиту здравља и безбједност на раду - Примиијени хемијска средства и заштитну опрему у складу са упутствима - Одложи и збрине амбалажу и остатке употребљених хемијских средстава у складу са 	

<p>безбједност на раду</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објасни начин употребе хемијских средстава у складу са упутствима у циљу очувања безбједности и здравља на раду - Кратко опише поступак пружања прве помоћи - Укаже на потенцијално опасна мјеста и могућности тровања при коришћењу опасних хемијских средстава у случају некоришћења заштитне опреме, ознака за високи напон.... - Наведете хигијенско – санитарно - техничке мјере (дезинфекција, дератизација, збрињавање амбалаже и остатака хемијског средства) прије, током и након извођења радова и употребе хемијских средстава - Дефинише основне кварове алата, средстава и опреме - Објасни правилно одржавање и важност хигијене простора и одржавања радног мјеста чистим и уредним до финализације и примопредаје 	<p>упутствима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Демонстрира начин правилног пружања прве помоћи - Одабере правилно мјесто за постављање знакова опасности и упозорења (приликом руковања хемијским средствима, опремом, алатом уређајима, машинама...) - Одреди одговарајуће хигијенско – санитарно - техничке мјере прије, током и након извођења радова уз поштовање законске регулативе - Идентификује нефункционалну опрему, средства, алат и машине - Спроведе мјере правилног одржавања и хигијене простора и радног мјеста 	
<p><u>Примјена поступака и мјера заштите животне средине</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинише мјере, правила и стандарде заштите животне средине - Дефинише загађиваче животне средине - Кратко опише начин правилног сортирања и збрињавања (одабира мјеста за одлагање остатака биљног поријекла, депоновање хемијских средстава као и остатака животињског поријекла) према законској регулативи - Кратко опише примјену принципа одрживог 	<ul style="list-style-type: none"> - Одабере правилне мјере у складу са стандардом за заштиту животне средине - Спроведе мјере за отклањање фактора који утичу на загађивање животне средине - Одабере адекватне поступке правилног сортирања и збрињавања (одабира мјеста за одлагање остатака биљног поријекла, депоновање хемијских средстава као и остатака животињског поријекла у циљу очувања животне средине) - Слиједи принципе одрживог развоја и енергетске ефикасности 	

развоја и енергетске ефикасности - Објасни правилно депоновање и примјену органских материја као извора енергије у складу са одрживим развојем и заштитом животне средине	- Одабере одговарајуће поступке у примјени органских материја као извора енергије у складу са одрживим развојем и заштитом животне средине	
--	--	--

Чланови радне групе за израду стандарда занимања	<i>Радну групу за израду стандарда занимања формирала Агенција за предшколско, основно и средње образовање у сарадњи са ERISEE (EQET SEE).</i>
Датум израде стандарда занимања	2022. година
Предлагач стандарда занимања	Радна група